

Sygn. akt : VU 199/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 marca 2014 roku

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: Klaudia Treter

po rozpoznaniu w dniu 12 marca 2014 r. w Legnicy

sprawy z wniosku L. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o świadczenie przedemerytalne

na skutek odwołania L. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 18 grudnia 2012 roku

znak (...)

I. zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 18 grudnia 2012 roku znak (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy L. G. prawo do świadczenia przedemerytalnego od 10 grudnia 2012 roku,

II. stwierdza, iż organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w przyznaniu prawa do świadczenia,

III. zasądza od strony pozwanej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na rzecz wnioskodawcy kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z dnia 18 grudnia 2012 r., znak (...) po rozpatrzeniu wniosku z dnia 10 grudnia 2012 r. odmówił wnioskodawcy prawa do świadczenia przedemerytalnego bowiem nie spełnił przesłanki określonej w art. 2 ust.1 pkt 29 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy tj. stosunek pracy nie został rozwiązany z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

W odwołaniu od niniejszej decyzji skarżący podnosi, iż nie jest ona zgodna ze stanem faktycznym. Strona powołała się na wyrok Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy z dnia 15 listopada 2012 r., sygn. akt VP a 156/12 w którym Sąd uznał wypowiedzenie umowy o pracę za nieuzasadnione. W związku z powyższym w ocenie wnioskodawcy świadectwo pracy z dnia 31 maja 2012 r. jest błędne. Jednocześnie odwołujący złożył wniosek o sprostowanie świadectwa pracy.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniosł o jego oddalenie podtrzymując w całości argumentację przytoczoną w zaskarżonej decyzji. Ponadto Zakład Ubezpieczeń Społecznych podniósł, iż ze świadectwa pracy z dnia 31 maja 2012

r. wynika, iż stosunek pracy ustał w wyniku rozwiązania na podstawie art. 30 § 1 pkt 2 Kodeksu Pracy (wypowiedział zakład).

Sąd ustalił:

L. G., urodził się (...)

W latach od 12 października 1979 r. do 31 maja 2012 r. był zatrudniony w (...) spółka z o.o. w L. w pełnym wymiarze czasu pracy, na czas nieokreślony, na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony oraz kierowcy pojazdu transportu wewnętrznego. Na dzień rozwiązania stosunku pracy miał 40 lat, 2 miesiące i 13 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Był zarejestrowany jako bezrobotny w okresie od 9 czerwca 2012r. i nie odmówił podjęcia pracy i złożył wniosek o świadczenie przedemerytalne w okresie 1 miesiąca od chwili wydania zaświadczenia z urzędu pracy.

(bezsporne)

Pracodawcę wnioskodawcy (...)S.A. w L. łączyła umowa handlowa o świadczenie usług transportowych na terenie Huty (...). Pismem z dnia 23 lutego 2012 r. pracodawca rozwiązał ze skarżącym umowę o pracę z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia na podstawie art. 30 § 1 pkt 2 Kodeksu Pracy. Jako przyczynę wypowiedzenia umowy o pracę wskazano brak przepustki uprawniającej ubezpieczonego do wejścia na teren Huty (...), a tym samym utrata możliwości świadczenia pracy na stanowisku kierowcy pojazdu transportu wewnętrznego w Dziale Transportu (...) na terenie Huty (...). Powodem braku przepustki była utrata zaufania do skarżącego w związku z prowadzonym przez Komendę Miejską w L. dochodzeniem w sprawie kradzieży 3100 kg złomu miedzi z terenu Huty (...) w L. i zdeponowaniem tego złomu w garażu użytkowanym również przez L. G.. W związku z powyższym jak również z faktem, iż pracodawca ze względu na rodzaj wykonywanej przez wnioskodawcę pracy nie miał możliwości zatrudnienia go przy realizacji innych zadań był zmuszony do wypowiedzenia mu umowy o pracę na podstawie art. 30 § 1 pkt 2 Kodeksu Pracy.

Dowód: akta ZUS – świadectwo pracy z dnia 31 maja 2012 r., k. 8; rozwiązanie umowy o pracę za wypowiedzeniem, k. 9.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy w sprawie o sygn. akt VP a 156/12 wyrokiem z dnia 15 listopada 2012 r. na skutek apelacji złożonej m.in. przez skarżącego od wyroku Sądu Rejonowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy z dnia 24 lipca 2012 r., sygn. akt IV P 67/12 w pkt I wyroku zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, iż zasądził od strony pozwanej (pracodawcy) na rzecz L. G. 8 114,55 zł (osiem tysięcy sto czternaście 55/100) tytułem odszkodowania za nieuzasadnione wypowiedzenie umowy o pracę. W uzasadnieniu wyroku Sąd stwierdził, iż utrata przepustki była jedynie przyczyną formalną wypowiedzenia umowy o pracę i skutkiem prawdziwej, faktycznej przyczyny, którą była utrata zaufania do pracowników ze strony kontrahenta pracodawcy spowodowana podejrzeniami o kradzież złomu miedzi. Przyczyna faktyczna była wynikiem decyzji Huty (...) i pozostawała poza wolą pracodawcy skarżącego. Istniała zatem jedynie w relacjach pomiędzy pracodawcą a jej kontrahentem – Hutą (...), a nie pomiędzy pracodawcą a jego pracownikami. Sąd Okręgowy wskazał, iż ze strony pracodawcy jak też jego kontrahenta co do jakości pracy wnioskodawcy nie było żadnych zastrzeżeń, nie przedstawiono mu jakichkolwiek zarzutów odnośnie dokonanej kradzieży złomu. Zdaniem Sądu cofnięcie przepustek było całkowicie dowolne i zastosowane jako forma odpowiedzialności zbiorowej za próbę kradzieży, co do której nie było nawet pewności, że była podjęta przez pracowników (...) spółka z o.o. w L..

Dowód: akta sądowe - wyrok Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy z dnia 15 listopada 2012 r., sygn. akt VP a 156/12, k. 3-8.

Skarżący pismem z dnia 14 stycznia 2013 r. zwrócił się do swojego pracodawcy o sprostowanie świadectwa pracy z dnia 31 maja 2012 r. poprzez dodanie informacji, iż rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło z przyczyn niedotyczących pracowników. W odpowiedzi na powyższy wniosek pracodawca w piśmie z dnia 21 stycznia 2013 r. odmówił

sprostowania świadectwa pracy w sposób żądany przez wnioskodawcę, uzupełniając wydane świadectwo w pkt 6 o informację o wypłaceniu odszkodowania za nieuzasadnione wypowiedzenie umowy o pracę zgodnie z wyrokiem Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy z dnia 15 listopada 2012 r., sygn. akt VPa 156/12.

Dowód: akta Sądu Rejonowego w Legnicy , sygn. akt IV P 30/13 – wniosek o sprostowanie świadectwa pracy, odpowiedź pracodawcy na sprostowanie, k. 15, korekta świadectwa pracy z dnia 21 stycznia 2013 r., k. 17; akta sądowe - pismo z dnia 21 stycznia 2013 r., k. 21.

Sąd Rejonowy w Legnicy – Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie o sygn. akt IV P 30/13 zasądził od strony pozwanej (pracodawcy) na rzecz L. G. kwotę 8 114,55 zł brutto tytułem odprawy w związku z rozwiązaniem umowy o pracę przez pracodawcę z przyczyn nie dotyczących pracownika na podstawie art. 8 w zw. z art. 10 ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz. U. z 2003 r., nr 90, poz. 884).

Dowód: akta Sądu Rejonowego w Legnicy , sygn. akt IV P 30/13 - wyrok Sądu Rejonowego w Legnicy – Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie o sygn. akt IV P 30/13, k. 72-77.

Sąd zważył:

Odwołanie wnioskodawcy zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004r. o świadczeniach przedemerytalnych (t.j. Dz.U.2013.170) - prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która:

1)do dnia rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z powodu likwidacji pracodawcy lub niewypłacalności pracodawcy, w rozumieniu przepisów o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, u którego była zatrudniona lub pozostawała w stosunku służbowym przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, ukończyła co najmniej 56 lat - kobieta oraz 61 lat - mężczyzna i posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, lub

2)do dnia rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415, z późn. zm.¹⁾), zwanej dalej "ustawą o promocji zatrudnienia", w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, ukończyła co najmniej 55 lat - kobieta oraz 60 lat - mężczyzna oraz posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 30 lat dla kobiet i 35 lat dla mężczyzn, lub

3)do dnia ogłoszenia upadłości prowadziła nieprzerwanie i przez okres nie krótszy niż 24 miesiące pozarolniczą działalność, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585, z późn. zm.²⁾), zwanej dalej "ustawą o systemie ubezpieczeń społecznych", i za ten okres opłaciła składki na ubezpieczenia społeczne oraz do dnia ogłoszenia upadłości ukończyła co najmniej 56 lat - kobieta i 61 lat - mężczyzna i posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, lub

4)zarejestrowała się we właściwym powiatowym urzędzie pracy w ciągu 30 dni od dnia ustania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, pobieranej nieprzerwanie przez okres co najmniej 5 lat, i do dnia, w którym ustało prawo do renty, ukończyła co najmniej 55 lat - kobieta oraz 60 lat - mężczyzna i osiągnęła okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, lub

5)do dnia rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 35 lat dla kobiet i 40 lat dla mężczyzn, lub

6) do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego, z powodu likwidacji pracodawcy lub niewypłacalności pracodawcy, w rozumieniu przepisów o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, u którego była zatrudniona lub pozostawała w stosunku służbowym przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, posiadała okres uprawniający do emerytury wynoszący co najmniej 34 lata dla kobiet i 39 lat dla mężczyzn.

2. Za okres uprawniający do emerytury, o którym mowa w ust. 1, uważa się okres ustalony zgodnie z przepisami art. 5-9, art. 10 ust. 1 oraz art. 11 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z późn. zm.³⁾), zwanej dalej "ustawą o emeryturach i rentach z FUS".

3. Świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie określonej w ust. 1 po upływie co najmniej 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta spełnia łącznie następujące warunki:

1) nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna;

2) w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych;

3) złożył wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Kwestią sporną wymagającą rozstrzygnięcia Sądu było ustalenie czy wnioskodawca spełniał przesłankę rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, warunkującą przyznanie mu świadczenia przedemerytalnego. W ocenie organu rentowego skarżący spełniał wszystkie przesłanki do przyznania mu świadczenia za wyjątkiem przesłanki rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Odwołujący podniósł, powołując się na wyrok Sądu Okręgowego w Legnicy, iż wypowiedzenie z nim umowy o pracę było nieuzasadnione.

Należy wskazać, iż rozwiązanie umowy o pracę z L. G. nastąpiło z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U.2013.674 j.t.).

Ustawa o świadczeniach przedemerytalnych odsyła do definicji przyczyn rozwiązania umowy o pracę dotyczących zakładu pracy zawartej w art. 2 ust.1 pkt 29 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. W rozumieniu cytowanego artykułu przyczyny dotyczące zakładu pracy to:

a) rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn nie dotyczących pracowników, zgodnie z przepisami o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników lub zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.), w przypadku rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z tych przyczyn u pracodawcy zatrudniającego mniej niż 20 pracowników,

b) rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z powodu ogłoszenia upadłości pracodawcy, jego likwidacji lub likwidacji stanowiska pracy z przyczyn ekonomicznych, organizacyjnych, produkcyjnych albo technologicznych,

c) wygaśnięcie stosunku pracy lub stosunku służbowego w przypadku śmierci pracodawcy lub gdy odrębne przepisy przewidują wygaśnięcie stosunku pracy lub stosunku służbowego w wyniku przejścia zakładu pracy lub jego części na innego pracodawcę i niezaproponowania przez tego pracodawcę nowych warunków pracy i płacy.

W stanie faktycznym przedmiotowej sprawy Sąd Okręgowy w Legnicy prawomocnym wyrokiem z dnia 15 listopada 2012 r. uznał, iż przyczyny zwolnienia pracowników zatrudnionych w (...) spółka z o.o. w L., w tym skarżącego, nie leżały po ich stronie. Zastosowano wobec nich zasadę odpowiedzialności zbiorowej cofając przepustki nawet tym

osobom wobec których nie przedstawiono żadnych zarzutów. Zaufanie do skarżącego utracił nie jego bezpośredni pracodawca lecz jego kontrahent, który polecił mu podjęcie określonych działań w postaci cofnięcia przepustek i zapewnienia realizacji dotychczas świadczonych zadań na rzecz Huty (...)z wykorzystaniem innych osób. Instytucja zewnętrzna zdecydowała zatem, iż nie chce już zatrudniać pracowników. Nie jest to ściśle przyczyna leżąca po stronie zakładu pracy, bowiem nie miał on możliwości innego działania bo był związany umową z kontrahentem i musiał postępować zgodnie z jego zaleceniami. Jednakże bezspornie należy uznać, iż przyczyna rozwiązania z nim umowy o pracę nie leży po stronie wnioskodawcy. Powyższy fakt potwierdził również Sąd Rejonowy w Legnicy – Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie o sygn. akt IV P 30/13 przyznając skarżącemu odprawę w związku z rozwiązaniem umowy o pracę przez pracodawcę z przyczyn nie dotyczących pracownika. Okoliczność, iż pracodawca odmówił ubezpieczonemu sprostowania świadectwa pracy poprzez zamieszczenie w nim informacji, iż rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło z przyczyn nie dotyczących pracowników nie ma wpływu na rozstrzygnięcie Sądu bowiem dla sądu ubezpieczeń społecznych badającego spełnienie przesłanki w postaci rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy nie jest wiążący ani stosowny zapis w świadectwie pracy co do przyczyn rozwiązania stosunku pracy, ani też fakt niewydania świadectwa pracy (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 8 maja 2013 r., sygn. akt III AUa 1531/12, LEX nr 1314765).

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾ § 2 Kodeksu postępowania cywilnego w pkt. I wyroku zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 18 grudnia 2012 r., znak (...) w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy L. G. prawo do świadczenia przedemerytalnego od dnia 10 grudnia 2012 r. tj. od dnia złożenia wniosku.

W punkcie II wyroku, Sąd stwierdził, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w przyznaniu prawa do świadczenia. Przepis art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych - stanowi, że jeżeli Zakład - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności. Zgodnie z art.118 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji.

W razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego – art.118 ust.1 a ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W rozpoznawanej sprawie okoliczności niezbędne do przyznania wnioskodawcy prawa do żadanego świadczenia zostały wyjaśnione na etapie postępowania sądowego. Organ rentowy dysponował świadectwem pracy z dnia 31 maja 2012 r. w którym nie podano po czyjej stronie leży przyczyna rozwiązania stosunku pracy i nie mógł samodzielnie dokonywać analizy tego zagadnienia dlatego Sąd przyznał prawo do świadczenia przedemerytalnego bez odsetek i orzekł jak w punkcie II sentencji wyroku.

W pkt III wyroku Sąd na podstawie art. 98 § 1 i 3 Kodeksu postępowania cywilnego w związku z § 12 ust.2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu zasądził od strony pozwanej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na rzecz wnioskodawcy kwotę 60,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.